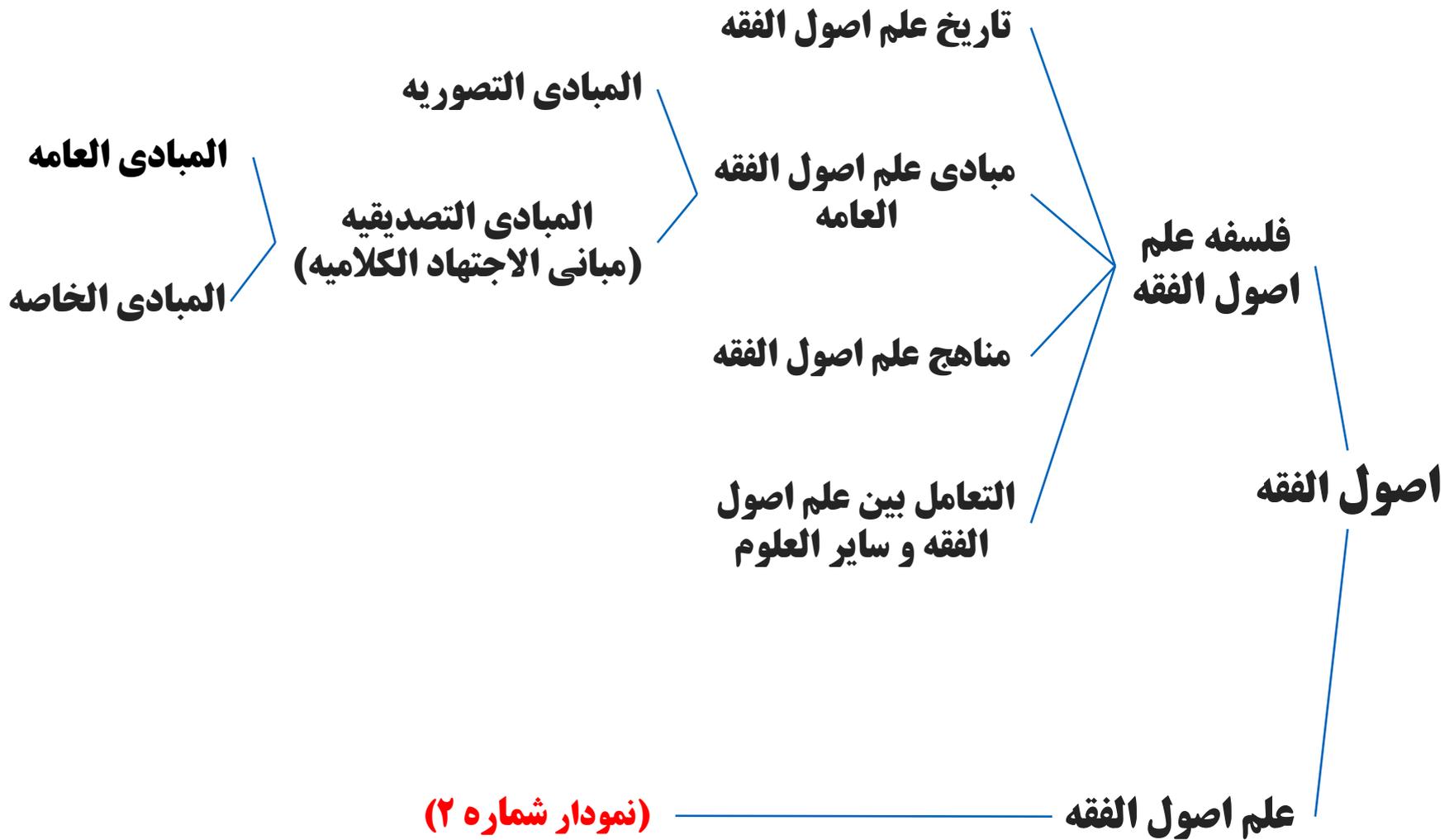

علم أصول الفقه

١١ ٩٠-٧-١٦ مبادئ مشترک تصدیقی

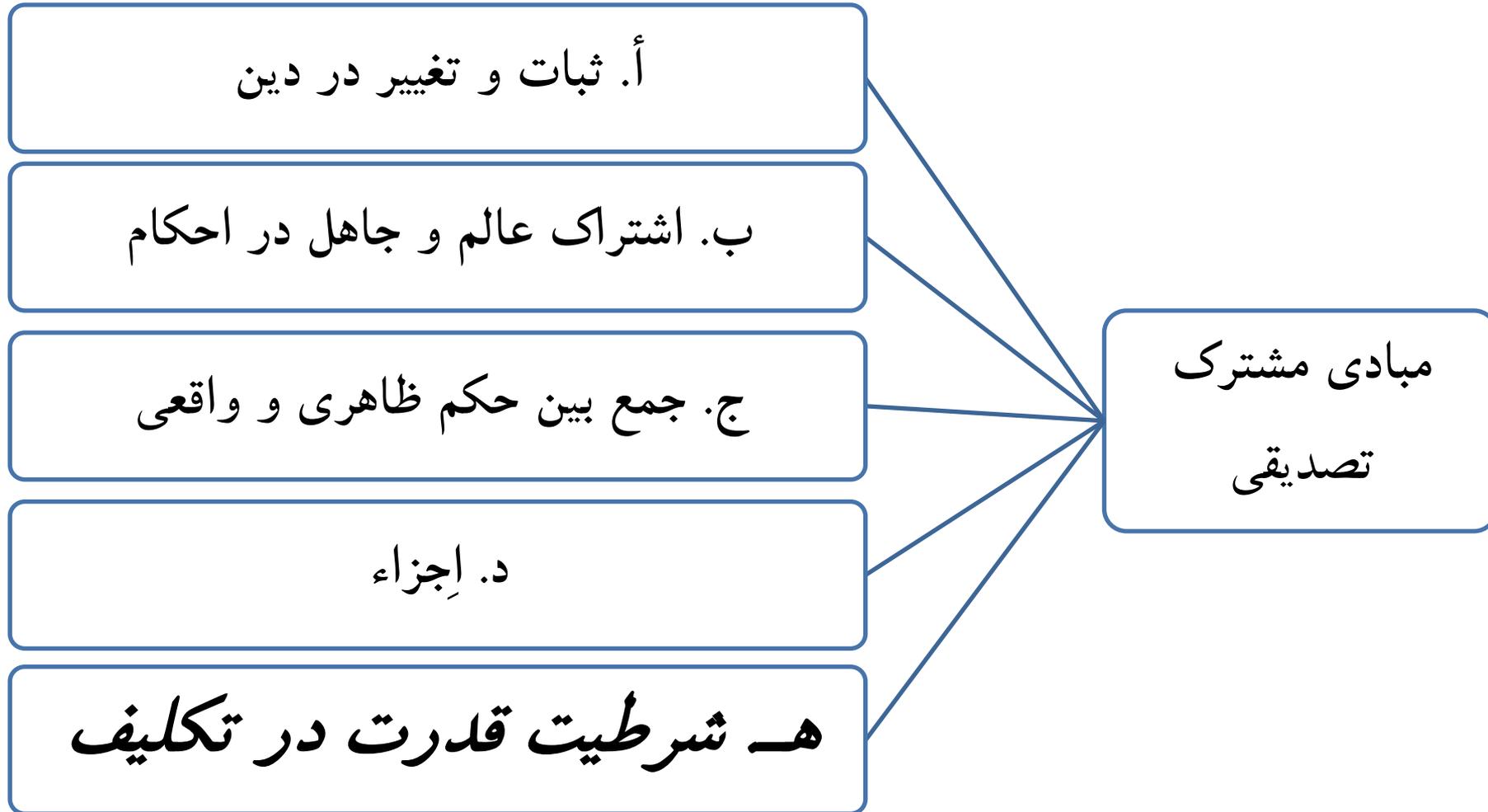
دراسات الأستاذ:
مهدي الهادي الطهراني

(نمودار شماره ۱)

(نمودار شماره ۲)

علم اصول الفقه

أ. مبادئ حجت لفظی

ب. مبادئ حجت غیر
لفظی

مبادئ مختص تصدیقی

مبادئ حجت لفظی

۱. کتاب

۲. سنت

حجت لفظی

مبادئ حجت لفظی

جهت صدور

جهت دلالت

دو جهت قابل بررسی

مبادی حجت لفظی

- یک اصولی قبل از پرداختن به بحث الفاظ علم اصول، باید یک سری مبانی و پیش فرض‌هایی را هم در جهت صدور کتاب و سنت و هم در جهت دلالت آنها پذیرفته باشد تا بتواند مباحث الفاظ را بر اساس آنها سامان دهد. ما به این مبانی و پیش فرض‌ها، «مبادی حجت لفظی» می‌گوییم.

مبادی حجت لفظی

- این مبادی در خود علم اصول مطرح نشده و اصولی‌ها آنها را به عنوان امری مسلم تلقی کرده‌اند.

مبادی حجت لفظی

- به طور مثال حجیت خود قرآن در اصول مورد بحث قرار نمی‌گیرد. آنچه در اصول مطرح می‌شود، حجیت ظواهر قرآنی برای غیر معصومان علیهم السلام است.

مبادی حجت لفظی

- در واقع بعد از پذیرش حجیت اصل قرآن و پذیرش این نکات که اولاً قرآن دارای معنای واحدی است و ثانیاً آن معنا به شیوه‌ی عقلایی بیان شده است و ثالثاً ظهور مورد نظر خداوند، ظهوری است که در زمان نزول آیات، زمینه‌ی فهم آن وجود داشته است، جای این بحث است که آیا ظهور قرآن صرفاً برای معصومان علیهم السلام حجت است (آن گونه که اخباری‌ها قایلند) یا افراد غیر معصوم هم می‌توانند به ظواهر قرآن استناد کنند. آن مبانی و پیش فرض‌هایی که حجیت ظواهر قرآنی بر آنها توقف دارد، جزو مسایل علم اصول به حساب نمی‌آیند.

مبادی حجت لفظی

مبادی حجت لفظی

- جای این بحث است که:
- آیا ظهور قرآن صرفاً برای معصومان علیهم السلام حجت است (آن گونه که اخباری‌ها قایلند) یا افراد غیر معصوم هم می‌توانند به ظواهر قرآن استناد کنند؟
- آن مبانی و پیش فرض‌هایی که حجیت ظواهر قرآنی بر آنها توقف دارد، جزو مسایل علم اصول به حساب نمی‌آیند.

مبادی حجت لفظی

- واضح است یک مجتهد یا یک اصولی وقتی می‌تواند در پاسخ به سؤالات دینی از قرآن استفاده کند و آن را مرجع و منبع حل مشکلات دینی خویش قرار دهد که این امور را به عنوان پیش فرض پذیرفته باشد.

مبادی حجت لفظی

- بنابراین حجت لفظی اعم از کتاب و سنت بر یک سری مبادی استوار است. برخی از این مبادی مربوط به صدور کتاب و سنت و برخی دیگر مربوط به دلالت آنها می باشد.

مبادی حجت لفظی

- از این رو، مبادی حجت لفظی بر دو قسم است:
 - ا. مبادی صدور حجت لفظی
 - ب. مبادی دلالتی حجت لفظی

مبادئ حجت لفظی

أ. مبادئ صدوری
حجت لفظی

ب. مبادئ دلالی
حجت لفظی

مبادئ حجت لفظی

مبادی حجت لفظی

- بحث خویش را از **مبادی صدوری حجت لفظی** در مورد قرآن کریم آغاز می‌کنیم و سپس به **مبادی صدوری حجت لفظی** در مورد سنت **معصومان علیهم السلام** می‌پردازیم.
- بعد از فراغ از مبادی صدوری وارد مبادی دلالتی شده و پیش فرض‌هایی را که کتاب و سنت در دلالت نیازمندند، بررسی می‌نماییم.

مبادی حجت لفظی

- آنچه در این دفتر از نظر خوانندگان می‌گذرد، بخشی از مبادی حجت لفظی است، انشاء الله ادامه‌ی آن و همچنین مبادی حجت غیر لفظی در دفترهای بعدی خواهد آمد.
- در این دفتر فقط مبادی صدوری قرآن مورد بحث قرار می‌گیرد و مبادی صدوری سنت و همچنین مبادی دلالتی آنها به دفتر دیگری واگذار می‌شود.

مبانی صدور قرآن کریم

- معمولاً بخشی از مبانی صدور قرآن کریم، در علم کلام و برخی، در بحث‌های مربوط به علوم قرآنی مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- بحث‌هایی چون «قرآن معجزه‌ی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و یک کتاب آسمانی و وحیانی است» و «دریافت کننده‌ی این وحی مصون از خطاست» که با سندیت قرآن در ارتباطند، در علم کلام و بحث‌هایی چون «جمع قرآن» و «عدم تحریف قرآن» در علوم قرآنی مطرح می‌شود.